

KS. ZYGFRYD GLAESER
Lublin–Opole

RELIGIA I NARÓD

Polsko-szwajcarskie sympozjum ekumeniczne. Opole, 28-30 września 1992 r.

W dniach 28-30 września 1992 r. odbyło się międzynarodowe, polsko-szwajcarskie sympozjum ekumeniczne na temat „Religia i naród”. Zostało ono zorganizowane pod patronatem przewodniczącego Komisji Episkopatu Polski do spraw Ekumenizmu ks. bpa prof. dra hab. A. Nossola. Organizatorami byli: Instytut Ekumeniczny KUL, Polska Rada Ekumeniczna oraz Instytut Teologiczno-Pastoralny w Opolu (Filia KUL), gdzie odbywały się obrady.

Referaty i głosy w dyskusji uświadomiły ogromną rolę, jaką religia odgrywa w życiu narodów. Celem sympozjum było ukazanie różnych aspektów omawianego tematu oraz wymiana ekumenicznych doświadczeń, które mogą być pomocne w przezwyciężaniu nacjonalizmów, mających nieraz odbicie również w życiu wspólnot kościelnych. Referaty i głosy w dyskusji miały na nowo uświadomić ogromną rolę, jaką religia odgrywa w życiu narodów.

Zebranych przywitał i słowo wprowadzenia wygłosił ks. bp prof. A. Nossol. Wyraził on zadowolenie z faktu, iż sympozjum takie zostało zorganizowane. Podziękował gościom ze Szwajcarii i przedstawicielom Kościołów chrześcijańskich z kraju za przyjęcie zaproszenia. Ks. Biskup podkreślił również szczególną aktualność tematyki podjętej w ramach sympozjum i wyraził życzenie skierowane do wszystkich uczestników,

aby rozpoczynające się spotkanie pomogło w przewyżnianiu konfliktów religijno-społecznych.

Na opolskim sympozjum ze strony szwajcarskiej reprezentowane były następujące Kościoły: Kościół ewangelicko-reformowany, starokatolicki oraz rzymskokatolicki; ze strony polskiej: Kościół prawosławny, grekokatolicki, ewangelicko-augsburski, polskokatolicki oraz rzymskokatolicki.

Wystąpienia w ramach pierwszej sesji skoncentrowane były wokół historycznych i politycznych aspektów tematu „Religia i naród”. Wprowadzenia dokonał ks. bp prof. Alfons Nossol. Wskazał on na fakt rodzących się we współczesnym świecie nacjonalizmów, które często stanowią podłoże konfliktów etnicznych. Nie bez znaczenia jest tutaj też wyznawana przez dane środowisko religia. To właśnie wartości z niej płynące mają człowieka uwrażliwić na potrzeby innych ludzi, bez względu na ich przekonania religijne. Chodzi bowiem o wypracowanie postawy, która byłaby przekonywająca dla człowieka i pomagała w przewyżnianiu „tragedii rozbicia”.

Ks. bp prof. Jeremiasz, ks. prof. K. Dola i prof. F. Stolz ukazali aspekt biblijny, historyczny oraz polityczny omawianego tematu.

Prof. F. Stolz przedstawił sytuację religijno-społeczną Szwajcarii. Zauważył fakt obecności na terenach Szwajcarii różnych mniejszości etniczno-kulturowych i religijnych. W takiej sytuacji – jak podkreślił prelegent – nieodzowna jest wszechstronna współpraca różnych Kościołów, co też ma miejsce w jego kraju.

Konkretne przykłady przenikania się rzeczywistości eklezjalnej i narodowej na terenach Śląska przytoczył ks. lic. H. Gawelczyk. Źródłami były dla niego modlitewniki górnośląskie, dzieje bractw istniejących tam na przestrzeni trzech ostatnich stuleci, a także ruch pielgrzymkowy. We wnioskach końcowych prelegent stwierdził, że swoje duchowe oblicze Śląsk zawdzięcza przenikaniu się trzech kultur: polskiej, niemieckiej i czeskiej. Jest to więc region specyficzny, w którym Kościół już od wieków działał na styku różnych kultur i narodowości i zawsze pełnił tam rolę jednania między ludźmi.

W czasie kolejnej sesji skoncentrowano się wokół aspektów teologicznych, etycznych, konfesyjnych, socjologicznych i pastoralnych omawianego tematu. Referaty wygłosili: prof. P. Gilg, ks. dr P. Kosmol, ks. prof. E. Saxer, ks. prof. A. Marcol, ks. prof. W. Benedyktowicz, ks. dr A. Cadotsch, ks. P. Hagmann, ks. prof. J. Czerski oraz p. F. Aregger.

Tematem trzeciej sesji było przedstawienie obecnej sytuacji ekumenicznej w Szwajcarii i w Polsce oraz nakreślenie perspektyw na przyszłość. Referentami byli: ks. dr E. Wildbolz – ze strony szwajcarskiej i ks. bp prof. W. Wysoczański – ze strony polskiej.

Choć rozmowy w Opolu nie miały charakteru oficjalnego, wiążącego Kościoły, to jednak obecni na nich przedstawiciele reprezentujący różne Kościoły przybliżyli sobie obustronne problemy, a także osiągnięcia ekumeniczne. Podkreślono, że temat sympozjum, „Religia i naród”, jest bardzo szeroki, ale i bardzo aktualny, czego przykładem może być obecna sytuacja w Jugosławii. Stąd godną pochwałą jest sama inicjatywa spotkania. Wyrażono też nadzieję, że podobne spotkania będą odbywać się również w przyszłości. Doświadczenia w tak ważnych sprawach mogą okazać się pomocne w przewyżnianiu konfliktów rodzących się na tle etnicznym czy religijnym.